

VYMEDZENIE POJMOV POUŽITÝCH V ZOZNAME VÝROBKOV OBRANNÉHO PRIEMYSLU

Nasleduje vymedzenie pojmov používaných v tomto zozname, v abecednom poradí.

Poznámka č. 1: Vymedzené pojmy platia na celý zoznam. Odkazy majú čisto poradný význam a nemajú žiadny vplyv na všeobecné uplatňovanie definovaných pojmov v zozname.

Poznámka č. 2: Slová a pojmy uvedené v tomto zozname vymedzených pojmov majú definovaný význam len ak sú uvedené v úvodzovkách („“). Pojmy označené čiarkou a obrátenou čiarkou sú vymedzené v technickej poznámke k uvedenej položke. V ostatných prípadoch majú slová a výrazy všeobecne akceptovaný význam (podľa slovníka).

VM 11 – „Automatizované systémy velenia a riadenia“

Elektronické systémy, prostredníctvom ktorých sa vkladajú, spracúvajú a prenášajú informácie, nevyhnutné na účinné nasadenie zoskupenia, hlavnej formácie, taktickej formácie, jednotky, lode, podjednotky alebo zbraní, ktoré patria pod príslušné velenie. Na tieto účely sa využíva počítač alebo iný špecializovaný hardware s cieľom podporiť funkcie organizácie vojenského velenia a riadenia. Funkcie automatizovaného systému velenia a riadenia sú: účinný automatizovaný zber, zhromažďovanie, ukladanie, a spracovanie informácií; znázornenie situácie a okolností, ktoré ovplyvňujú prípravu a výkon bojových operácií; operačné a taktické výpočty na rozdelenie zdrojov medzi bojové zoskupenia alebo prvky operačnej bojovej zostavy alebo bojového nasadenia podľa cieľa alebo etapy operácie; príprava údajov na vyhodnotenie situácie a rozhodovanie v akejkoľvek chvíli počas operácie alebo boja; počítačová simulácia operácií.

VM 10 – „Bezpilotné vzdušné prostriedky“ („UAV“)

Lietadlo schopné vzletu, udržovaného kontrolovaného letu a navigácie bez prítomnosti človeka na palube.

VM 7, 22 – „Biokatalyzátory“

‘Enzýmy’ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie alebo iné biologické zlúčeniny, ktoré viažu a urýchľujú rozklad BCH látok.

Technická poznámka: ‘Enzýmy’ sú „biokatalyzátory“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie.

VM 7 – „Biologické látky“

Patogény alebo toxíny zvolené alebo upravené (ako napríklad zmena čistoty, skladovateľnosti, virulencie, charakteristik šírenia alebo odolnosti voči UV žiareniu) s cieľom spôsobiť straty na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovať zariadenia alebo poškodzovať úrodu alebo životné prostredie.

VM 7 – „Biopolyméry“

Biologické makromolekuly:

- a) enzýmy pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie;

- b) 'monoklonálne', 'polyklonálne' alebo 'antiidiotypické' protilátky;
- c) osobitne navrhnuté alebo osobitne spracované 'receptory'.

Technické poznámky: 1. 'Antiidiotypické protilátky' sú protilátky, ktoré sa viažu na špecifické miesta viazania antigénov iných protilátok. 2. 'Monoklonálne protilátky' sú proteíny, ktoré sa viažu na jedno miesto antigénu a sú vytvorené jedným klonom buniek. 3. 'Polyklonálne protilátky' sú zmesou proteínov, ktoré sa viažu na špecifický antigén a sú vytvorené viac ako jedným klonom buniek. 4. 'Receptory' sú biologické makromolekulové štruktúry schopné viazať ligandy, ktorých viazanie ovplyvňuje fyziologicke funkcie.

VM 4, 10 – „Civilné lietadlo“

„Lietadlá“ uvedené podľa označenia v zoznamoch certifikácie letovej spôsobilosti uverejňovaných úradmi pre civilné letectvo jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania slúžiace na lety na komerčných civilných vnútrostátnych a zahraničných trasách alebo na zákonné používanie na civilné, súkromné alebo podnikateľské účely.

VM 15 – „Elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“

Elektrostaticky zaostrené elektrónky využívajúce vstupné a výstupné optické vlákna alebo sklené doštičky, multialkalické fotokatódy (S-20 alebo S-25), ale nie zosilňovače z mikrokanálových doštičiek.

VM 8 – „Energetické materiály“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom uvoľňujú energiu požadovanú na plánované použitie. „Výbušniny“, „pyrotechnické látky“ a „propelenty“ sú podriedou energetických materiálov.

VM 7 – „Expresívne vektor“

Nosiče (napríklad plazmidy alebo vírusy) používané na zavedenie genetického materiálu do hostiteľských buniek.

VM 17 – „Jadrový reaktor“

Zahŕňa časti v nádobe reaktora alebo k nej priamo pripojené zariadenie, ktoré reguluje hladinu výkonu v aktívnej zóne reaktora (štiepnom pásme reaktora) a súčasti, ktoré obvykle obsahujú primárne chladiace médium, prichádzajú s ním do priameho styku alebo ho regulujú v aktívnej zóne reaktora.

VM 17 – „Knižnica“ (parametrická technická databáza)

Súbor technických informácií, ktorého použitie môže zvýšiť výkonnosť príslušných systémov, zariadení alebo súčastí.

VM 17 – „Koncové efektory“

Moduly na uchopenie, aktívne nástrojové jednotky a všetky iné nástroje pripojené k základovej doske na konci manipulačného ramena „robota“.

Technická poznámka: 'Aktívne nástrojové jednotky' sú zariadenia na aplikáciu hnacej sily, energie procesu na obrobok alebo na snímanie obrobku.

VM 11 – „Kozmické lode“

Aktívne a pasívne satelity a vesmírne sondy.

VM 9, 19 – „Laser“

Časť, ktorá vytvára priestorovo aj časovo koherentné svetlo prostredníctvom zosilnenia vynútenej emisie žiarenia.

VM 7 – „Látky na potláčanie nepokojov“

Látky, ktoré za predpokladaných podmienok použitia na potláčanie nepokojov vytvárajú u ľudí rýchle zmyslové podráždenie alebo paralyzačné fyzické účinky, ktoré zmiznú krátko po ukončení expozície. (Slzotvorné plyny sú podmnožinou „látok na potláčanie nepokojov“.)

VM 8, 10, 14 – „Lietadlo“

Vzdušné vozidlo s pevnými krídlami, otáčavými krídlami, rotorom (vrtuľník), sklápacím rotorom alebo so sklápacími krídlami.

VM 21 – „Mikroprogram“

Postupnosť základných inštrukcií uchovávaných v osobitnej pamäti, ktorých vykonanie sa spúšťa zavedením ich referenčnej inštrukcie do registra inštrukcií.

VM 17 – „Palivový článok“

Elektrochemické zariadenie, ktoré mení chemickú energiu priamo na elektrickú energiu jednosmerného prúdu (DC) spotrebúvaním paliva z externého zdroja.

VM 8 – „Prekurzory“

Špecializované chemikálie používané pri výrobe výbušnín.

VM 8 – „Prísady“

Látky používané v explozívnych zmesiach na zlepšenie ich vlastností.

VM 21 – „Program“

Postupnosť inštrukcií na realizáciu procesu v podobe vykonateľnej elektronickým počítačom alebo zmeniteľná do takejto podoby.

VM 8 – „Propelenty“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom vytvárajú vysoké objemy horúcich plynov regulovanou rýchlosťou na vykonanie mechanickej práce.

VM 10 – „Prostriedky ľahšie ako vzduch“

Balóny a „vzducholode“, ktoré sú pri svojom nadnášaní závislé od horúceho vzduchu alebo od iných plynov ľahších ako vzduch (napríklad hélium alebo vodík).

VM 4, 8 – „Pyrotechnické (látky)“

Zmesi pevných alebo kvapalných palív a oxidantov, v ktorých po zapálení prebehne regulovanou rýchlosťou energetická chemická reakcia, ktorá má vytvoriť určité časové oneskorenia alebo množstvá tepla, hluku, dymu, viditeľného svetla alebo infračerveného žiarenia. Pyroforické látky sú podriedou pyrotechnických látok, ktoré neobsahujú žiadne oxidanty, ale sa samovoľne vznetia pri kontakte so vzduchom.

VM 17 – „Robot“

Manipulačný mechanizmus, ktorý môže byť typom so spojitosou trasou alebo pohybom z bodu do bodu, môže používať snímače a vyznačuje sa všetkými týmito vlastnosťami:

- a) je polyfunkčný;
- b) variabilnými pohybmi v trojrozmernom priestore je schopný polohovať alebo priestorovo orientovať materiál, súčiastky, nástroje alebo osobitné zariadenia;
- c) má zabudované tri alebo viac servozariadení s uzavorenou alebo otvorenou slučkou, ktorá môže obsahovať krokové motory a
- d) je vybavený „používateľsky dostupnou programovateľnosťou“ prostredníctvom reprodukčnej metódy alebo prostredníctvom elektronického počítača, ktorým môže byť programovateľná logická riadiaca jednotka, t. j. bez mechanického zásahu. „Programovateľnosť“ dostupná používateľovi je vlastnosť, umožňujúca používateľovi vkladať, opravovať, alebo nahradzovať „programy“ inými spôsobmi ako:
  - a. fyzickou zmenou zapojenia alebo prepojení; alebo
  - b. nastavením funkčných kontrol vrátane zadania parametrov.

Poznámka: Uvedená definícia nezahŕňa nasledovné zariadenia: 1. manipulačné mechanizmy, ktoré sú ovládateľné len manuálne alebo teleoperátorom; 2. manipulačné mechanizmy s fixným sledom, čo sú automatizované pohyblivé zariadenia, pracujúce v súlade s mechanicky fixne naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený mechanickými zarážkami, ako sú kolíky alebo vačky. Sled pohybov a výber dráh alebo uhlov nie je variabilný a ani meniteľný mechanickými, elektronickými alebo elektrickými prostriedkami; 3. mechanicky ovládané manipulačné mechanizmy s variabilnou postupnosťou, ktorými sú automatické pohyblivé zariadenia pracujúce v súlade s mechanicky fixovanými naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými, ale nastaviteľnými zarážkami, ako sú kolíky alebo vačky. Postupnosť pohybov a výber dráh alebo uhlov je v rámci pevnej štruktúry programu variabilný. Zmeny alebo úpravy štruktúry programu (napríklad zmeny kolíkov alebo výmeny vačiek) v jednej alebo viacerých pohybových osiach sa vykonávajú len mechanickými operáciami; 4. manipulačné mechanizmy bez servoriadenia s variabilnou postupnosťou, ktoré sú automatizovanými pohyblivými zariadeniami pracujúcimi v súlade s mechanicky pevne naprogramovanými pohybmi. Program je variabilný, ale postupnosť pokračuje len prostredníctvom binárneho signálu z mechanicky pevných elektrických binárnych zariadení alebo nastaviteľných zarážok; 5. stohovacie žeriavy definované ako manipulačné systémy s kartesiánskymi súradnicami,

vyrobené ako neoddeliteľná súčasť vertikálneho zoskupenia zásobníkov a konštruované tak, že umožňujú prístup k obsahu týchto zásobníkov určených na skladovanie alebo vyhľadávanie.

VM 22 – „sa vyžaduje“/„požadovaný/á“

V súvislosti s „technológiou“ sa vzťahuje len na tú časť „technológie“, ktorá osobitne zodpovedá za dosiahnutie alebo rozšírenie úrovne riadeného výkonu, charakteristik alebo funkcií. Takáto „požadovaná“ „technológia“ môže byť spoločná pre rôzne tovary.

VM 21 – „Software“

Skupina jedného alebo viacerých „programov“ alebo „mikroprogramov“ zabudovaných v ľubovoľnom hmotnom dátovom médiu.

VM 20 – „Supravodivé“

Vzťahuje sa na materiály (t. j. kovy, zlatiny alebo zlúčeniny), ktoré môžu úplne stratíť elektrický odpor (t. j. ktoré môžu nadobudnúť nekonečnú elektrickú vodivosť a prenášať veľmi veľké elektrické prúdy bez zahrievania Joulovým teplom). „Kritická teplota“ (niekedy označovaná aj ako prechodová teplota) je pri konkrétnom supravodivom materiáli taká teplota, pri ktorej začína daný materiál vykazovať nulový odpor voči jednosmernému elektrickému prúdu.

Technická poznámka: „Supravodivý“ stav materiálu individuálne charakterizuje „kritická teplota“, kritické magnetické pole, ktoré je funkciou teploty a kritická hustota prúdu, ktorá je však funkciou magnetického poľa aj teploty.

VM 22 – „Technológia“

Špecifické informácie potrebné na „vývoj“, „výrobu“ alebo prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu produktu. Tieto informácie majú formu technických údajov alebo technickej pomoci. Špecifická „technológia“ sa v rámci Spoločného zoznamu vojenského materiálu Európskej únie vymedzuje vo VM 22.

Technické poznámky: 1. Technické údaje môžu mať podobu podrobne prepracovaných plánov, schém, modelov, vzorcov, tabuľiek, konštrukčných návrhov a špecifikácií, príručiek a inštrukcií zapisaných alebo zaznamenaných na iných médiách alebo zariadeniach ako je disk, páska alebo trvalá pamäť. 2. 'Technická pomoc' môže mať formu inštrukcií, zručnosti, prípravy, pracovných znalostí a poradenských služieb. 'Technická pomoc' môže zahŕňať prenos 'technických údajov'.

VM 19 – „Určené na vesmírne použitie“

Navrhnuté, vyrobené alebo určené prostredníctvom úspešného otestovania na operácie vo výške viac ako 100 km nad povrchom Zeme.

Poznámka: Určenie určitej položky ako „určené na vesmírne použitie“ pomocou testovania neznamená, že iné položky z rovnakého výrobného cyklu alebo série modelov sú tiež „určené na vesmírne použitie“, ak nie sú jednotlivo otestované.

VM 13 – „Vláknité alebo vláknové materiály“

Zahŕňajú:

- a) nekonečné monofilové vlákna;
- b) nekonečné priadze a predpriadze;
- c) stuhy, textílie, nevrstvené rohože a pletivá;
- d) deky zo strihaných vláken, deky zo striže, deky zo súdržných vláken;
- e) monokryštalické alebo polykryštalické hrotové elektródy ľubovoľnej dĺžky;
- f) buničinu z aromatického polyamidu.

VM 22 – „Vo verejnej sfére“

Znamená „technológiu“ alebo „software“, ktorý sa sprístupnil bez obmedzenia jeho ďalšieho šírenia.

Poznámka: Obmedzenia uložené autorskými právami nevynímajú „technológiu“ alebo „software“ z „verejnej sféry“.

VM 8, 18 – „Výbušniny“

Tuhé látky, kvapalné látky alebo plynné látky alebo zmesi látok, ktoré sa uplatňujú ako primárne, doplnkové alebo hlavné nálože v hlaviciach, demolačných a iných aplikáciách a sú určené na detonáciu.

VM 18, 21, 22 – „Výroba“

Všetky výrobné etapy, napríklad návrh výrobku, výroba, integrácia, montáž, kontrola, skúšanie a záruka kvality.

VM 17, 21, 22 – „Vývoj“

Vzťahuje sa na všetky etapy predchádzajúce sériovej výrobe, ako sú: návrh, výskum návrhu, analýzy návrhu, návrhové koncepte, montáž a skúšanie prototypov, programy poloprevádzkovej výroby, návrhové údaje, proces premeny návrhových údajov na výrobok, návrh konfigurácie, návrh integrácie a dispozícia.

VM 10 – „Vzducholod“

Motorom poháňaný vzdušný prostriedok nadnášaný plynom (zvyčajne héliom, predtým vodíkom), ktorý je ľahší ako vzduch.

VM 22 – „Základný vedecký výskum“

Experimentálna alebo teoretická práca vykonávaná predovšetkým na získavanie nových poznatkov o základných princípoch javov alebo pozorovateľných skutočností, ktorá nie je primárne zameraná na konkrétny praktický účel alebo cieľ.

VM 1 – „Znehodnotená strelná zbraň“

Strelná zbraň, ktorá je postupom vymedzeným vnútrostátnym orgánom členského štátu Európskej únie alebo vnútrostátnym orgánom členského štátu Wassenaarskeho usporiadania znehodnotená tak, že sa z nej nedá vystreliť náboj. Uvedené postupy natrvalo menia základné prvky danej strelnej zbrane. Podľa vnútrostátnych právnych predpisov sa

znehodnotenie strelnej zbrane môže potvrdiť osvedčením vydaným príslušným orgánom a môže sa označiť na strelnej zbrani značkou na jej hlavnej časti.

ZOZNAM VÝROBKOV OBRANNÉHO PRIEMYSLU

Poznámka 1: Pojmy v „úvodzovkách“ sú zadefinované pojmy. Pozri 'Vymedzenie pojmov použitých v tomto zozname', uvedené v prílohe k tomuto zoznamu.

Poznámka 2: Niekedy sú chemické látky uvedené názvom a číslom CAS. Zoznam sa vŕahuje na chemické látky s rovnakým štruktúrnym vzorcom (vrátane hydrátov) bez ohľadu na názov alebo číslo CAS. Čísla CAS sú uvedené s cieľom pomôcť určiť konkrétnu chemickú látku alebo zmes bez ohľadu na nomenklatúru. Čísla CAS nemožno použiť ako jedinečné identifikátory, pretože niektoré formy uvedených chemických látok majú odlišné čísla CAS a zmesi obsahujúce uvedenú chemickú látku môžu mať tiež odlišné čísla.

VM 1 Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom menším ako 20 mm, iné zbrane a automatické zbrane kalibru 12, 7 mm (kalibru 0, 50 palca) alebo menej, ich príslušenstvo a špeciálne konštruované časti:

Poznámka: VM 1 písm. a. sa nevzťahuje na:

- a) strelné zbrane špeciálne navrhnuté a skonštruované na cvičné streľivo a tie, ktoré nie sú schopné streľby;
- b) strelné zbrane špeciálne navrhnuté a skonštruované na odpáľovanie uviazaných projektilov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m;
- c) zbrane, ktoré nevyužívajú streľivo so stredovým zápalom a ktoré nemajú plne automatickú streľbu;
- d) „znehodnotené strelné zbrane“ a zbrane kategórie B, C a D podľa osobitného predpisu¹⁾, ak konečným užívateľom nie sú ozbrojené sily, ozbrojené bezpečnostné zbory, iné ozbrojené zbory a ktoré sa nepoužívajú pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu.

a. Pušky a kombinované zbrane, ručné strelné zbrane, guľomety, samopalov a salvové zbrane

Poznámka: VM 1 písm. a) sa nevzťahuje na: a) pušky a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938; b) repliky a napodobneniny pušiek a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré sú vyrobené pred rokom 1890; c) ručné strelné zbrane, salvové zbrane a guľomety vyrobené pred rokom 1890 a ich repliky a napodobneniny; d) pušky a ručné strelné zbrane špeciálne konštruované tak, že vystreľujú inertný projektil pomocou stlačeného vzduchu alebo CO₂.

---

¹⁾ Zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a streľive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

b. Zbrane s hladkým vývrtom hlavne:

1. Zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne konštruované na vojenské účely;
2. Ostatné zbrane s hladkým vývrtom hlavne:
  - a) plne automatické;
  - b) poloautomatické alebo opakovacie (zbrane s pohyblivým predpažbím).

Poznámka: VM 1 písm. b) bod 2. sa nevztahuje na zbrane špeciálne konštruované tak, že vystreľujú inertný projektil pomocou stlačeného vzduchu alebo CO₂.

Poznámka: VM 1 písm. b) sa nevztahuje na: a) zbrane s hladkým vývrtom hlavne vyrobené pred rokom 1938; b) repliky a napodobneniny zbraní s hladkým vývrtom hlavne podľa originálov, ktoré sú vyrobené pred rokom 1890; c) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na polovné a športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne konštruované na vojenské účely alebo na plne automatickú streľbu; d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne skonštruované na tieto účely: 1. zabíjanie domácich zvierat; 2. podanie sedatív zvieratám; 3. seizmické testovanie; 4. vystreľovanie priemyselných projektílov alebo 5. zabránenie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED).

Dôležité upozornenie: Disruptory pozri VM 4 a položku 1A006 v zozname Európskej únie, týkajúcim sa položiek s dvojakým použitím.

c. Zbrane používajúce beznábojnicové strelivo.

d. Príslušenstvo navrhnuté pre zbrane uvedené vo VM 1 písm. a), VM 1 písm. b) alebo VM 1 písm. c):

1. odpojiteľné zásobníky nábojov;
2. tlmiče hluku výstrelu;
3. špeciálne zbraňové podpery;
4. tlmiče záblesku;
5. optické zameriavače zbraní s elektronickým spracovaním obrazu;
6. optické zameriavače zbraní špeciálne navrhnuté na vojenské použitie;

VM 2 Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom 20 mm alebo väčším, iné zbrane alebo výzbroj kalibru väčšieho ako 12, 7 mm (kaliber 0, 50 palca), vrhače a príslušenstvo ako nasleduje a špeciálne konštruované časti:

a. Delá, húfnice, kanóny, minomety, protitankové zbrane, vrhače projektílov, vojenské plameňomety, pušky, bezáklzové pušky, zbrane s hladkým vývrtom hlavne a prístroje na zníženie rozlišovacích znakov pre ne určené.

Poznámka 1: VM 2 písm. a) zahŕňa injektory, meracie zariadenia, skladovacie nádrže a iné špeciálne konštruované časti na používanie s kvapalnými patentnými nábojmi na akékoľvek zariadenia uvedené vo VM 2 písm. a).

Poznámka 2: VM 2 písm. a) sa nevztahuje na tieto zbrane: a) pušky, zbrane s hladkým vývrtom hlavne a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938; b) repliky a napodobneniny pušiek, zbraní s hladkým vývrtom hlavne a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré sú vyrobené pred rokom 1890; c) delá, húfnice, kanóny a minomety vyrobené pred rokom 1890; d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na

poľovné alebo športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne konštruované na vojenské účely alebo na plne automatickú streľbu; e) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne skonštruované na tieto účely: 1. zabíjanie domácich zvierat; 2. podanie sedativ zvieratám; 3. seizmické testovanie; 4. vystreľovanie priemyselných projektílov alebo 5. narušovanie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED).; f) ručné vrhače projektílov/odpaľovacie zariadenia špeciálne navrhnuté a skonštruované na odpaľovanie uviazaných projektílov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m.

Dôležité upozornenie: Disruptory pozri VM 4 a položku 1A006 v zozname Európskej únie týkajúcim sa položiek s dvojakým použitím.

b. Dymové, plynové a pyrotechnické vrhače alebo generátory osobitne určené alebo upravené na vojenské použitie;

Poznámka: VM 2 písm. b) sa nevzťahuje na signálne pištole.

c. Zameriavacie zariadenia na zbrane a držiaky na tieto zariadenia, ktoré sú:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské účely;
2. špeciálne navrhnuté na zbrane uvedené vo VM 2 písm. a);

d. Upevnenia a odpojiteľné zásobníky nábojov osobitne určené pre zbrane specifikované vo VM 2 písm. a)

VM 3 Munícia, zapalovače a ich špeciálne konštruované časti:

- a. Munícia pre zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 12.**
- b. Zapalovače špeciálne skonštruované pre strelivo, uvedené vo VM 3 písm. a).**

Poznámka 1: Špeciálne konštruované časti uvedené vo VM 3 zahŕňajú: a) kovové alebo umelohmotné výrobky ako napríklad kovadlinky zápaliek, hlavice striel, nábojové pásy, rotačné pásy a kovové časti munície; b) poistné a zabezpečovacie zariadenia, rozbušky, snímače a iniciačné zariadenia; c) napájacie zdroje s vysokým jednorazovým prevádzkovým výstupom; d) spálietné nábojnice streliva; e) submunícia zahŕňajúca bombičky, míny a terminálovo navádzané strely.

Poznámka 2: VM 3 písm. a) sa nevzťahuje na: a) nábojky; b) cvičné náboje s prevŕtanou prachovou komorou; c) iné nábojky a cvičné náboje, ktoré neobsahujú zložky určené pre ostré náboje alebo d) špeciálne navrhnuté súčasti pre nábojky alebo cvičné náboje uvedené v tejto poznámke 2 a), b) alebo c).

Poznámka 3: VM písm. a) sa nevzťahuje na náboje špeciálne konštruované na ktorýkoľvek z nasledujúcich účelov: a) signalizácia; b) plašenie vtákov; c) zapalovanie plynovej žiary na ropných vrtoch.

Poznámka 4: VM 3 písm. a) sa nevzťahuje na muníciu, ktorej konečným užívateľom nie sú ozbrojené sily, ozbrojené bezpečnostné zbory, iné ozbrojené zbory a ktorá sa nepoužíva

pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu s výnimkou múnicie podľa osobitného predpisu²).

VM 4 Bomby, torpéda, rakety, riadené strely, iné výbušné zariadenia a nálože, súvisiace zariadenia a príslušenstvo, ako aj ich špeciálne konštruované časti:

Dôležité upozornenie 1: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

Dôležité upozornenie 2: V súvislosti s protiraketovými systémami lietadiel (AMPS) pozri VM 4 písm. c).

a. Bomby, torpéda, granáty, dymové kanistre, rakety, míny, riadené strely, hlbkové nálože, demolačné nálože, demolačné zariadenia, demolačné sady, „pyrotechnické“, zariadenia, zásobníky a simulátory (t. j. zariadenia simulujúce charakteristiky ktorejkoľvek z týchto položiek), osobitne konštruované na vojenské použitie.

Poznámka: VM 4 písm. a) zahŕňa: a) dymové granáty, ohňotvorné bomby, zápalné bomby a výbušné zariadenia; b) trysky taktických raketových striel a predné časti strategicky návratných nosičov.

b. Zariadenia, ktoré majú všetky tieto vlastnosti:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské účely;
2. špeciálne konštruované na „činnosti“ súvisiace s:
  - a) položkami uvedenými vo VM 4 písm. a) alebo
  - b) improvizovanými výbušnými zariadeniami (IED).

Technická poznámka: Na účely VM 4 písm. 2 bod b. znamenajú „činnosti“ manipuláciu, spúšťanie, ukladanie, riadenie, vybíjanie, detonáciu, aktiváciu, napájanie s jednorazovým prevádzkovým výstupom, odlákanie, rušenie, odmínovanie, detekciu, prerušenie alebo likvidáciu týchto položiek;

Poznámka 1: VM 4 písm. b) zahŕňa: a) mobilné plynové skvapalňovacie zariadenia schopné vypredúkovať 1000 kg plynu v kvapalnej forme za deň alebo viac; b) vzostupné elektrické vodiče vhodné na odmínovanie magnetických min.

Poznámka 2: VM 4 písm. b) sa nevzťahuje na príručné zariadenia a prístroje, limitované prevedením výhradne na detekciu výskytu kovových predmetov a neschopné rozlišovať medzi minami a inými kovovými predmetmi.

c. Protiraketové systémy lietadiel (AMPS)

Poznámka: VM písm. c) sa nevzťahuje na AMPS, ktoré majú všetky tieto prvky:

a) akékoľvek z týchto snímačov raketového varovania:

1. pasívne snímače so špičkovou odozvou 100 nm – 400 nm alebo

---

²) § 4 ods. 3 zákona č. 190/2003 Z. z. v znení zákona č. 92/2010 Z. z.

2. aktívne pulzné dopplerové snímače raketového varovania;
- b) systémy zabezpečujúce protiopatrenia;
- c) svetlice, ktoré vydávajú viditeľnú aj infračervenú stopu na odlákanie striel typu zem-vzduch a
- d) inštalované na „civilných lietadlách“ a ktoré majú tieto prvky:
  1. AMPS funguje len v špecifických „civilných lietadlach“, v ktorých sú inštalované špecifické AMPS a na ktoré je vydaný akýkoľvek z týchto dokladov: a) civilné typové osvedčenie vydané úradmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania alebo b) rovnocenný doklad, ktorý uznáva Medzinárodná organizácia civilného letectva;
  2. AMPS požívajú ochranu na zabránenie neoprávnenému prístupu do „softwaru“ a
  3. AMPS obsahujú aktívny mechanizmus, ktorý prinúti systém, že nefunguje, ak je odstránený z civilného lietadla, v ktorom je nainštalovaný.

VM 5 Riadenie a kontrola palby a súvisiace výstražné a signalizačné zariadenia a systémy; testovacie a zoskupujúce zariadenia a prostriedky obrany, špeciálne konštruované na vojenské účely a ich špeciálne konštruované časti a príslušenstvo:

- a. Optické zameriavače zbraní, počítače na bombardovanie, zameriavače strelných zbraní a riadiace systémy na zbrane;
- b. Systémy na zameranie, stanovenie, určenie vzdialosti, sledovanie a stopovanie cieľa; zariadenia na detekciu, fúziu dát, rozpoznanie alebo identifikáciu a zariadenia na integráciu senzorov;
- c. Prostriedky obrany na položky uvedené vo VM 5 písm. a) alebo VM 5 písm. b).
Poznámka: Na účely VM 5 písm. c) zahŕňajú prostriedky obrany detekčné zariadenia.
- d. Zariadenia na skúšobnú prevádzku alebo ladenie, špeciálne konštruované na položky, ktoré sú uvedené vo VM 5 písm. a), VM 5 písm. b) alebo VM 5 písm. c).

VM 6 Terénné pozemné vozidlá a ich súčasti:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

a. Terénné vozidlá a ich súčasti, špeciálne konštruované alebo upravené na vojenské účely.

Technická poznámka: Na účely VM 6 písm. a) zahŕňa výraz „terénné vozidlá“ aj prívesy.

b. Ostatné pozemné vozidlá a ich súčasti.

1. Vozidlá, ktoré majú všetky tieto náležitosti:

a) sú vyrobené alebo upravené pomocou vhodných materiálov alebo súčastí tak, že zabezpečuje balistickú ochranu na úrovni III (NIJ 0108.01, september 1985 alebo porovnatelná špecifikácia) alebo lepšej;

b) majú prevodovku, ktorá umožňuje predný i zadný pohon súčasne a to vrátane vozidiel, ktoré majú ďalšie kolesá na nesenie nákladu, či už s pohonom alebo bez;

c) celková hmotnosť vozidla je viac ako 4 500 kg a

d) sú navrhnuté a skonštruované alebo upravené na využitie v teréne.

2. Súčasti, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) sú osobitne navrhnuté na vozidlá uvedené vo VM 6 písm. b) bod 1 a
- b) zabezpečujú balistickú ochranu na úrovni III (NIJ 0108.01, september 1985 alebo porovnateľná špecifikácia) alebo lepšej.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež VM 13 písm. a)

Poznámka 1: VM 6 písm. a) zahŕňa: a) tanky a iné vojenské obrnené vozidlá a vojenské vozidlá vybavené lafetami na zbrane alebo zariadeniami na kladenie min alebo na odpálenie streliva, ktoré sú uvedené vo VM 4; b) pancierované vozidlá; c) obojživelné vozidlá a vozidlá na brodenie sa v hlbokej vode; d) vyslobodzovacie vozidlá a vozidlá na tahanie alebo prepravu munície alebo zbraňových systémov a príslušné zariadenia určené na manipuláciu s nákladmi.

Poznámka 2: Úprava terénneho vozidla na vojenské účely uvedená vo VM 6 písm. a) zahŕňa konštrukčné, elektrické alebo mechanické zmeny obsahujúce jednu alebo viacero súčasti osobitne konštruovaných na vojenské účely. Takéto súčasti zahŕňajú:

a) plášte pneumatík, ktoré sú špeciálne konštruované ako nepriestrelné; b) pancierovú ochranu dôležitých častí (napríklad palivové nádrže alebo kabíny vozidla); c) špeciálne výstuže alebo lafety na zbrane; d) zatemnenie osvetlenia.

Poznámka 3: VM 6 sa nevzťahuje na civilné vozidlá určené alebo upravené na prepravu peňazí a iných cenností.

Poznámka 4: VM 6 sa nevzťahuje na automobily, ktoré splňajú všetky tieto podmienky:

a) sú vyrobené pred rokom 1946; b) neobsahujú položky uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie a položky vyrobené po roku 1945, s výnimkou kópií pôvodných dielov alebo príslušenstva vozidiel a c) ich súčasťou nie sú zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 4, ak tieto zbrane nie sú nefunkčné a neschopné streľby.

VM 7 Chemické látky, „biologické látky“, „látky na potláčanie nepokoju“, rádioaktívne materiály, súvisiace zariadenia, súčasti a materiály:

a. „Biologické látky“ alebo rádioaktívne materiály zvolené alebo upravené s cieľom zvýšiť ich účinnosť pri spôsobovaní strát na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovanie zariadení alebo poškodzovanie úrody alebo životného prostredia.

b. Bojové chemické látky (BCH) vrátane nasledujúcich:

1. Nervovoparalytické BCH látky:

a) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) – fosfonofluoridáty, ako napríklad:

Sarin (GB): O-izopropyl metylfosfonofluoridát (CAS 107-44-8) a O-pinakolyl metylfosfonofluoridát (CAS 96-64-0),

b) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) N, N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosforamidokyanidáty, ako napríklad: Tabun (GA): O-etyl N, N-dimethylfosforamidokyanidát (CAS 77-81-6);

c) O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl)

fosfonotioláty a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad: VX: O-etyl- S-(2-diizopropylaminoethyl) methyl fosfonotiolát (CAS 50782-69-9).

2. Pluzgierotvorné BCH látky:

a) sírne yperity, ako napríklad:

1. 2-chlóretychlórmetylsulfid (CAS 2625-76-5);
2. Bis(2-chlóretyl) sulfid (CAS 505-60-2);
3. Bis(2-chlóretyltio) metán (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-chlóretyltio) etán (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-chlóretyltio) -n-propán (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-chlóretyltio) -n-bután (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-chlóretyltio) -n-pentán (CAS 142868-94-8);
8. Bis (2-chlóretyliometyl) éter (CAS 63918-90-1);
9. Bis (2-chlóretyliometyl) éter (CAS 63918-89-8).

b) lewosity, ako napríklad:

1. 2-chlórvinyldichlórarzín (CAS 541-25-3);
2. Tris (2-chlórvinyl) arzín (CAS 40334-70-1);
3. Bis (2-chlórvinyl) chlórarzín (CAS 40334-69-8).

c) dusíkové yperity, ako napríklad:

1. HN1: bis (2-chlóretyl) etylamín (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-chlóretyl) metylamín (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris (2-chlóretyl) amín (CAS 555-77-1).

3. Zneschopňujúce BCH látky, ako napríklad:

- a) 3-Chinuklidinyl benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2).

4. BCH defolianty, ako napríklad:

- a) Butyl 2-chlór-4-fluórfenoxyacetát (LNF);
- b) 2,4,5-trichlórfenoxyoctová kyselina (CAS 93-76-5) zmiešaná s 2,4-dichlórfenoxy-octovou kyselinou (CAS 94-75-7) (Agent Orange) (CAS 39277-47-9)).

c. Binárne a klúčové prekurzory BCH látok:

1. Alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonyldifluoridy, ako napríklad: DF Metylfosfonyldifluorid (CAS 676-99-3);
2. O-alkyl (H alebo rovnajúci sa alebo menší ako C10, vrátane cykloalkylu), O-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonity a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad QL: O-etyl-O-(2-di-izopropylaminoethyl) methylfosfonit (CAS 57856-11-8);
  3. chlórsarin: O-izopropyl methylfosfonochloridát (CAS 1445-76-7);
  4. chlórsoman: O-pinakolyl methylfosfonochloridát (CAS 7040-57-5).

d. „Látky na potláčanie nepokojov“, chemické látky tvoriace ich aktívne zložky a ich kombinácie, vrátane:

1. α-Brómbenzylkyanid (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-chlórfenyl) metylén] propándinitril, (o-Chlórbenzylidénmalonnitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-chlór-1-fenyletanón, Fenylacetylchlorid (ω -chlóracetofenón) (CN) (CAS 532-27-4);
4. Dibenzo-(b,f)-1,4-oxazepín (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-chlór-5,10-dihydrofenarzazín (chlorid fenarzazínu), (adamsit) (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-Nonanoylmorfolín (MPA) (CAS 5299-64-9).

Poznámka 1: VM 7 písm. d) sa nevzťahuje na „látky na potláčanie nepokojov“ samostatne balené na účely osobnej ochrany.

Poznámka 2: VM 7 písm. d) sa nevzťahuje na chemické látky tvoriace aktívne zložky a ich kombinácie označené a balené na výrobu potravín alebo na lekárske účely.

e. Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely, určené alebo upravené na šírenie ktorýchkolvek z týchto špeciálne určených súčasti:

1. materiály alebo látky uvedené vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) alebo
2. BCH látky vyrobené z prekurzorov uvedených vo VM 7 písm. c).

f. Ochranné a dekontaminačné vybavenie, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely, súčasti a chemické zmesi:

1. vybavenie navrhnuté alebo upravené na ochranu proti materiálom uvedeným vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti;
2. vybavenie navrhnuté alebo upravené na dekontamináciu objektov kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7 písm. a) alebo VM 7 písm. b) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti;
3. chemické zmesi špeciálne vyvinuté alebo namiešané na dekontamináciu predmetov (objektov) kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7 písm. a) alebo VM 7 písm. b).

Poznámka: VM 7 písm. f) bod 1 zahŕňa: a) klimatizačné jednotky špeciálne navrhnuté alebo upravené na filtračiu vzduchu kontaminovaného rádioaktívnymi, biologickými alebo bojovými chemickými látkami; b) ochranné odevy.

Dôležité upozornenie: V súvislosti s ochrannými maskami, ochranným a dekontaminačným vybavením pozri tiež položku IA004 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

g. Vybavenie špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely, na zisťovanie alebo identifikáciu materiálov uvedených vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti.

Poznámka: VM 7 písm. g) sa nevzťahuje na osobné dozimetre na záznam dávky ožiarenia.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položku 1A004 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

h. „Biopolyméry“ špeciálne navrhnuté alebo spracované na identifikáciu bojových chemických látok uvedených vo VM 7 písm. b) a kultúry špecifických druhov buniek používaných na ich výrobu.

i. „Biokatalyzátory“ na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok a ich biologické systémy:

1. „biokatalyzátory“ špeciálne určené na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok, uvedených vo VM 7 písm. b), ktoré sú výsledkom priamej laboratórnej selekcie alebo genetickej manipulácie biologických systémov;

2. biologické systémy obsahujúce genetické informácie na produkciu „biokatalyzátorov“ kontrolovaných VM 7 písm. i) bodom 1:

- a) „expresné vektory“;
- b) vírusy;
- c) bunkové kultúry.

Poznámka 1: VM 7 písm. b) a VM 7 písm. d) sa nevzťahujú na tieto látky:

a) chlórkyán (CAS 506-77-4). Pozri položku 1C450a.5 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie;

- b) kyanovodík (CAS 74-90-8);
- c) chlór (CAS 7782-50-5);

d) karbonyl chlorid (fosgén) (CAS 75-44-5). Pozri položku 1C450a.4 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie;

- e) difosgén (trichlórmetyl-chlórformiát) (CAS 503-38-8);

- f) Nepoužíva sa od roku 2004;

- g) xylylbromid, orto: (CAS 89-92-9); meta: (CAS 620-13-3); para: (CAS 104-81-4);

- h) benzylbromid (CAS 100-39-0);

- i) benzyljodid (CAS 620-05-3);

- j) brómacetón (CAS 598-31-2);

- k) brómkyán (CAS 506-68-3);

- l) brómmetyletylketón (CAS 816-40-0);

- m) chlóracetón (CAS 78-95-5);

- n) etyljódacetát (CAS 623-48-3);

- o) jódacetón (CAS 3019-04-3);

p) chlórpikrín (CAS 76-06-2). Pozri položku 1C450a.7 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

Poznámka 2: Kultúry buniek a biologických systémov uvedené vo VM 7 písm. h) a VM 7 písm. i) bod 2 sú výlučné a tieto podpoložky sa nevzťahujú na bunky alebo biologické systémy na civilné účely ako napríklad poľnohospodárske, farmaceutické, lekárske, veterinárne, environmentálne účely, odpadové hospodárstvo alebo potravinársky priemysel.

VM 8 „Energetické materiály“ a súvisiace látky

Dôležité upozornenie 1: Pozri aj položku 1C011 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

Dôležité upozornenie 2: Nálože a zariadenia pozri VM 4 a položku 1A008 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

Technické poznámky:

1. Na účely VM 8, okrem VM 8 písm. c) bod 11 alebo VM 8 písm. c) bod 12 predstavujú „zmesi“ zoskupenia dvoch alebo viacerých látok s najmenej jednou látkou uvedenou v podpoložkách VM 8;

2. Akákolvek látka uvedená v zozname podpoložiek VM 8 je predmetom tohto zoznamu aj vtedy, ak sa používa v iných aplikáciach, ako je uvedené (napríklad TAGN sa prevažne používa ako výbušnina, ale môže byť používané aj ako palivo alebo oxidačné činidlo);

3. Na účely VM 8 je veľkosť častíc stredná hodnota priemeru častíc odvodená z hmotnosti alebo objemu. Pri odbere vzoriek a určovaní veľkosti častíc sa používajú medzinárodné alebo s nimi rovnocenné vnútrostátné špecifikácie.

a. „Výbušniny“ a ich „zmesi“:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxán alebo 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096-78-1);

2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetraazolato) tetra amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 117412-28-9);

3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxán alebo 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán -1-oxid) (CAS 117907-74-1);

4. CL-20 (HNIW alebo Hexanitrohexaazaizowurtzitan) (CAS 135285-90-4); chlatrát z CL-20 (pozri tiež VM 8 písm. g) 3. bod a písm. g) 4. bod, ktoré uvádzajú ich „prekurzory“);

5. CP (2-(5-kyanotetrazolato) penta amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 70247-32-4);

6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylén, FOX7) (CAS 145250-81-3);

7. DATB (diaminotrinitrobenzén) (CAS 1630-08-6);

8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazín);

9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazín-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6);

10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenyl alebo dipikramid) (CAS 17215-44-0);

11. DNGU (DINGU alebo dinitroglykuluril) (CAS 55510-04-8);

12. furazány:

a) DAAOF (DAAF, DAAFox alebo diaminoazoxyfurazán);

b) DAAZF (diaminoazofurazán) (CAS 78644-90-3);

13. HMX a deriváty (pozri tiež VM 8 písm. g) bod 5, ktorý uvádza jeho „prekurzory“):

a) HMX (Cyklotetrametyléntetranitramín, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7 tetrazín,1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooctán, oktogen) (CAS 2691-41-0);

b) difluoraminované analógové HMX;

c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanón-3, tetranitrosemiglykuluril alebo keto-bicyklické HMX) (CAS 130256-72-3);

14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9);

15. HNS (hexanitrostilbén) (CAS 20062-22-0);

16. imidazoly:

- a) BNNII (Oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol);
- b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
- c) FDIA (1-fluór-2,4-dinitroimidazol);
- d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol);
- e) PTIA (1-pikryl-2,4,5-trinitroimidazol);

17. NTNMFH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylén hydrazín);

18. NTO (ONTA alebo 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ón) (CAS 932-64-9);

19. polynitrokubány s viac ako štyrmi nitro skupinami;

20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridín) (CAS 38082-89-2);

21. RDX a deriváty:

a) RDX (cyklotrimetyléntrinitramín, cyklonit, T4, hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazín,1,3,5-trinitro-1,3,5-triazo-cyklohexán, hexogén) (CAS 121-82-4);

b) Keto-RDX (K-6 alebo 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanón) (CAS 115029-35-1);

22. TAGN (triaminoguanidínnitrát) (CAS 4000-16-2);

23. TATB (triaminotrinitrobénzén) (CAS 3058-38-6) (pozri tiež VM 8 písm. g) 7. bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluóramín) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocín);

25. Tetrazoly:

a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);

b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);

26. Tetryl (trinitrofenylmetylnitroamín) (CAS 479-45-8);

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalín) (CAS 135877-16-6) (pozri tiež VM 8 písm. g) 6. bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidín) (CAS 97645-24-4) (pozri tiež VM 8 písm. g) 2. bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);

29. TNGU (SORGUYL alebo tetranitroglykoluril) (CAS 55510-03-7);

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyridazín) (CAS 229176-04-9);

31. Triazíny:

a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazín) (CAS 19899-80-0);

b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazín) (CAS 130400-13-4);

32. Triazoly:

a) 5-azido-2-nitrotriazol;

b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0);

c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);

d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amín);

e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);

f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);

g) Nepoužíva sa od roku 2010;

h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazol);

i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol);

j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);

33. Výbušniny neuvedené inde vo VM 8 písm. a), ktoré majú niektorú z týchto vlastností:

- a) detonačná rýchlosť presahujúca 8 700 m/s pri maximálnej hustote alebo
- b) detonačný tlak presahujúci 34 GPa (340 kbar);

34. Nepoužíva sa od roku 2013;

35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);

36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaisowurtzitán);

37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5);

38. Tieto tetrazíny:

a) BTAT (Bis(2,2,2-trinitroethyl)-3,6-diaminotetrazín);

b) LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazín-1,4-dioxid);

39. Energetické ionizované materiály s teplotou topenia medzi 343 K (70 °C) a 373 K (100 °C) a s detonačnou rýchlosťou presahujúcou 6 800 m/s alebo detonačným tlakom presahujúcim 18 GPa (180 kbar);

40. BTNEN (bis 2,2,2-trinitroethyl)nitramín (CAS 19836-28-3);

41. FTDO (5,6-(3', 4'-furazano)- 1,2,3,4-tetrazín-1,3-dioxid);

42. EDNA (etyléndinitramín) (CAS 505-71-5).

Poznámka: VM 8 písm. a) zahrňa „výbušné zmesové kryštály“.

Technická poznámka: „Výbušný zmesový kryštál“ je pevný materiál, ktorý má usporiadanie trojrozmernú štruktúru dvoch alebo viacerých výbušných molekúl, z ktorých aspoň jedna je uvedená vo VM 8 písm. a).

b. „Propelenty“ (palivo do raketových motorov):

1. akýkoľvek tuhý „propelent“ triedy 1.1 s teoretickým špecifickým impulzom (za štandardných podmienok) viac ako:

- a) 240 s na nekovové, nehalogenizované „propelenty“;
- b) 250 s na nekovové, halogenizované „propelenty“;
- c) 260 s na metalizované „propelenty“;

2. Nepoužíva sa od roku 2013;

3. „propelenty“ so silovou konštantou väčšou ako 1 200 kJ/kg;

4. „propelenty“, ktoré sú schopné lineárne udržiavať ustálené horenie s rýchlosťou vyššou ako 38 mm/s za štandardných podmienok (merané vo forme blokovaného samostatného vlákna) pri tlaku 6,89 MPa (68,9 bar) a teplote 294 K (21 °C);

5. „propelenty“ s upravenou dvojitou bázou elastoméru (EMCDB) s rozpínavosťou pri maximálnom namáhaní vyššou ako 5 % pri teplote 233 K (-40 °C);

6. akýkoľvek „propelenty“, ktoré obsahujú látky uvedené vo VM 8 písm. a);

7. „propelenty“ neuvedené inde v zozname vojenského materiálu Európskej únie osobitne navrhnuté na vojenské použitie.

c. „Pyrotechnické látky“, palivá a súvisiace látky a ich „zmesi“:

1. „letecké“ palivá špeciálne namiešané na vojenské účely;

Poznámka 1: VM 8 písm. c) bod 1 sa nevzťahuje na tieto „letecké“ palivá: JP-4, JP-5 a JP-8.

Poznámka 2: „Letecké“ palivá, ktoré sú kontrolované VM 8 písm. c) bod 1 sú hotovými výrobkami a nie ich zložkami.

2. alán (hydrid hliníka) (CAS 7784-21-6);
3. Tieto borány a ich deriváty:
  1. dekaborán (14) (CAS 17702-41-9);
  2. pentaborán (9) (CAS 19624-22-7);
  3. pentaborán (11) (CAS 18433-84-6);
4. hydrazín a deriváty (pozri tiež VM 8 písm. d) bod 8 a písm. d) bod 9 na oxidujúce deriváty hydrazínu):
  - a) hydrazín (CAS 302-01-2) v koncentráciách 70 % alebo vyšších;
  - b) monometyl hydrazín (CAS 60-34-4);
  - c) symetrický dimetyl hydrazín (CAS 540-73-8);
  - d) nesymetrický dimetyl hydrazín (CAS 57-14-7);

Poznámka: VM 8 písm. c) bod 4 písm. a) sa nevzťahuje na „zmesi“ hydrazínu, ktoré sú špeciálne namiešané na riadenie procesov korózie.

5. kovové palivá, palivové alebo „pyrotechnické“ „zmesi“ vo forme sférických, atomizovaných, sféroidných, vločkových alebo drvených častíc, vyrobené z materiálu pozostávajúceho z 99% alebo viac akejkoľvek z týchto zložiek:

- a) kovy a ich „zmesi“:
  1. berýlium (CAS 7440-41-7) v častiach s veľkosťou menšou ako 60 µm;
  2. železný prášok (CAS 7439-89-6) s časticami s veľkosťou 3 µm alebo menšou vytvorený redukciou oxidu železa vodíkom;
- b) „zmesi“, ktoré obsahujú akékoľvek z týchto zložiek:
  1. zirkónium (CAS 7440-67-7), horčík (CAS 7439-95-4) alebo ich zlúčeniny s veľkosťou častíc menšou ako 60 µm alebo
  2. palivá z bóru (CAS 7440-42-8) alebo karbidu tetrabóru (CAS 12069-32-8) s čistotou 85 % alebo vyššou a veľkosťou častíc menšou ako 60 µm;

Poznámka 1: VM 8 písm. c) bod 5 sa vzťahuje na „výbušniny“ a palivá bez ohľadu na to, či sú kovy alebo zliatiny zapuzdrené do hliníka, horčíka, zirkónia alebo berýlia.

Poznámka 2: VM 8 písm. c) bod 5 písm. b) sa vzťahuje len na kovové palivá vo forme častíc, ak sa zmiešavajú s inými látkami na vytvorenie „zmesi“ špeciálne namiešanej na vojenské účely, ako sú napríklad suspenzie „pohonné hmôt“, tuhé „pohonné hmoty“ alebo „pyrotechnické“ „zmesi“.

Poznámka 3: VM 8 písm. c) bod 5 písm. b) bod 2 sa nevzťahuje na bór a karbid tetrabóru obohatený o bór-10 (20% alebo viac celkového obsahu bóru-10).

6. vojenské materiály obsahujúce zahustovacie prísady uhl'ovodíkových palív špeciálne namiešané na používanie v plameňometoch alebo zápalnej munícií, ako napríklad kovové stearáty [napríklad oktal (CAS 637-12-7)] alebo palmitáty;

7. chloristany, chlorečnany a chrómany zmiešané s práškovým kovom alebo s inými zložkami vysokoenergetických palív;

8. sférický alebo sféroidný hliníkový prášok (CAS 7429-90-5) s veľkosťou častíc 60 µm alebo menšou, vyrobený z materiálu s obsahom hliníka 99 % alebo väčším;

9. subhydrid titánu (TiH_n) stechiometrickej ekvivalencie $n=0,65-1,68$;

10. tekuté palivá s vysokým energetickým obsahom nešpecifikované vo VM 8 písm. c) bode 1, a to tieto:

a) zmiešané palivá, ktoré pozostávajú z tuhých aj kvapalných palív, ako napríklad bórová suspenzia, s energetickým obsahom na jednotku hmotnosti najmenej 40 MJ/kg alebo väčšej;

b) iné palivá a palivové prísady s vysokým energetickým obsahom (napríklad kubán, ionizované roztoky, JP-7, JP-10) s objemovým energetickým obsahom najmenej 37,5 GJ/m³ alebo väčším nameraným pri teplote 293 K (20 °C) a tlaku jednej atmosféry (101, 325 kPa);

Poznámka: VM 8 písm. c) bod 10 písm. b) sa nevzťahuje na fosilne rafinované palivá, biopalivá alebo palivá motorov certifikovaných na používanie v oblasti civilného letectva.

11. Tieto „pyrotechnické“ a samozápalné materiály:

a) „Pyrotechnické“ alebo samozápalné materiály, ktorých zloženie je špecificky upravené tak, že posilňuje produkciu vyžarovej energie vo všetkých pásmach infračerveného spektra alebo umožnilo kontrolu takejto produkcie;

b) zmesi horčíka, polytetrafluoroetylénu (PTFE) a kopolyméru vinylidén difluoridhexafluoropropylénu (napríklad MTV);

12. Palivové zmesi, „pyrotechnické“ zmesi alebo „energetické“ materiály“, nešpecifikované inde v časti VM 8, ktoré obsahujú všetky tieto položky:

a) viac ako 0, 5 % častíc ktoréhokoľvek z týchto prvkov:

1. hliník;
2. berýlium;
3. bór;
4. zirkónium;
5. horčík alebo
6. titán;

b) čästice uvedené v časti VM 8 písm. c) bod 12 písm. a) menšie ako 200 nm v ktoromkoľvek rozmere a

c) čästice uvedené v časti VM 8 písm. c) bod 12 písm. a), ktoré obsahujú 60 % kovu a viac.

d. Oxidačné činidlá a ich „zmesi“:

1. ADN (dinitroamid amoniaku alebo SR 12) (CAS 140456-78-6);

2. AP (chloristan amónny) (CAS 7790-98-9);

3. zlúčeniny zložené z fluóru a ktorejkoľvek z nasledujúcich látok:

- a) iné halogény;
- b) kyslík alebo
- c) dusík;

Poznámka 1: VM 8 písm. d) bod 3 sa nevzťahuje na fluorid chloritý (CAS 7790-91-2).

Poznámka 2: VM 8 písm. d) bod 3 sa nevzťahuje na fluorid dusitý (CAS 7783-54-2) v plynnom skupenstve.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);

5. HAN (dusičnan hydroxylamónny) (CAS 13465-08-2);

6. HAP (chloristan hydroxylamónny) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hydrazinium nitroformiát) (CAS 20773-28-8);
8. nitrát hydrazínu (CAS 37836-27-4);
9. chloristan hydrazínu (CAS 27978-54-7);
10. kvapalné oxidačné činidlá obsiahnuté v alebo obsahujúce inhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

Poznámka: VM 8 písm. d) bod 10 sa nevzťahuje na neinhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom.

e. Spojovacie látky, zmäkčovadlá, monoméry a polyméry:

1. AMMO (azidometylmetyloxetán a jeho polyméry) (CAS 90683-29-7) (pozri tiež VM 8 písm. g) bod 1, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
2. BAMO (3,3 bis (azidometyl)oxetán a jeho polyméry) (CAS 17607-20-4) (pozri tiež VM 8 písm. g) bod 1, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetál) (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formál) (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butántrioltrinitrát) (CAS 6659-60-5) (pozri tiež VM 8 písm. g) bod 8, ktorý uvádza jeho „prekurzory“);
6. energetické monoméry, zmäkčovadlá alebo polyméry špeciálne namiešané na vojenské účely, ktoré obsahujú ktorúkoľvek z týchto skupín:
  - a) nitroskupiny;
  - b) azidoskupiny;
  - c) nitrátové skupiny;
  - d) nitrazové skupiny;
  - e) difluóraminoskupiny;
7. FAMAO (3-difluóraminometyl-3-azidometyl oxetán) a jeho polyméry;
8. FEFO (bis-(2-fluór-2,2-dinitroethyl) formál) (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluórpentán-1,5-diol formál) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluór-2-tri-fluórmetyl-3-oxaheptán-1,7-diol formál);
11. GAP (glycidylazid polymér) (CAS 143178-24-9) a jeho deriváty;
12. HTPB (polybutadién ukončený hydroxylovou skupinou) s funkčnosťou hydroxylovej skupiny 2,2 alebo vyššou a 2,4 alebo nižšou a hydroxylovej hodnoty nižšej ako 0,77 meq/g a s viskozitou pri teplote 30 °C menšou ako 47 poise (CAS 69102-90-5);
13. Poly (epichlórhydrín) s funkčnosťou alkoholovej skupiny s molekulovou hmotnosťou menšou ako 10 000:
  - a) poly (epichlórhydríndiol);
  - b) poly (epichlórhydríndiol);
14. NENA (nitrátoetyltrimínové zlúčeniny) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 a 85954-06-9);
15. PGN (poly-GLYN, polyglycidylnitrát alebo poly (nitratometyl oxirán) (CAS 27814-48-8);
16. Poly-NIMMO (poly(nitrátometylmetyloxetán), poly-NMMO alebo poly(3-nitrátometyl-3-metyloxetán)) (CAS 84051-81-0);

17. Polynitroortokarbonáty;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluóramino)etoxo] propán alebo tris vinoxy propán adukt) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometyl-2-metyl-1,2,3-triazol (izo-DAMTR);
20. PNO (Poly(3-nitrato oxetán));
21. TMETN (trimetyloletántrinitrát) (CAS 3032-55-1).

f. „Prísady“:

1. zásaditý salicylát medi (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA (bis-(2-hydroxyethyl) glykolamid) (CAS 17409-41-5);
3. BNO (butadiénnitriloxid);
4. deriváty ferocénu:
  - a) butacén (CAS 125856-62-4);
  - b) katocén (2,2-bis-etylferocenyl propán) (CAS 37206-42-1);
  - c) ferocén karboxylovej kyseliny a estery ferocén karboxylových kyselín;
  - d) n-butyl-ferocén (CAS 31904-29-7);
  - e) iné adukované polymérové deriváty ferocénu, ktoré nie sú špecifikované inde v časti VM 8 písm. f) bod 4;
  - f) Etyl ferocén (CAS 1273-89-8);
  - g) Propyl ferocén;
  - h) Pentyl ferocén (CAS 1274-00-6);
  - i) Dicyklopentyl ferocén;
  - j) Dicyklohexyl ferocén;
  - k) Dietyl ferocén (CAS 1273-97-8);
  - l) Dipropyl ferocén;
  - m) Dibutyl ferocén (CAS 1274-08-4);
  - n) Dihexyl ferocén (CAS 93894-59-8);
  - o) Acetyl ferocén (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetyl ferocén (CAS 1273-94-5);
5. beta-resorcylát olova (CAS 20936-32-7) alebo beta-resorcylát medi (CAS 70983-44-7);
6. citrát olova (CAS 14450-60-3);
7. olovnato-med'naté cheláty beta-resorcylátu alebo salicylátov (CAS 68411-07-4);
8. maleát olova (CAS 19136-34-6);
9. salicylát olova (CAS 15748-73-9);
10. stannát olova (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tris-1-(2-metyl)aziridinyl fosfín oxid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metyl aziridinyl) 2-(2-hydroxypropánoxy) propylamino fosfín oxid) a iné deriváty MAPO;
12. methyl BAPO (bis(2-metyl aziridinyl) metylamino fosfín oxid) (CAS 85068-72-0);
13. N-metyl-p-nitroanilín (CAS 100-15-2);
14. 3-Nitrazo-1,5-pentán diizokyanát (CAS 7406-61-9);
15. organokovové spojovacie látky:
  - a) titaničitan neopentyl [diallyl]oxy, tri[dioktyl] fosfát (CAS 103850-22-2), známy tiež ako titán IV, 2,2[bis 2-propenolát-metyl, butanolát, tris (dioktyl) fosfát] (CAS 110438-25-0), alebo LICA 12 (CAS 103850-22-2);

b) titán IV [(2-propenolát-1) methyl, n-propanolátmethyl] butanolát-1, tris[dioktyl] pyrofosfát alebo KR3538;

c) titán IV [(2-propenolát-1) methyl, n-propanolátmethyl] butanolát-1, tris(dioktyl) fosfát;

16. polykyanodifluóraminoetylénoxid;

17. Tieto spojovacie látky:

a) 1,1R,1S-trimesoyl-tris(2-etylaziridín) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);

b) polyfunkčné aziridínové amidy s izoftalátovým, trimesickým, izokyanurickým alebo trimetyladiplickým hlavným retázcom a 2-metylovou alebo 2-etyllovou aziridínovou skupinou;

Poznámka: Položka VM 8 písm. f) bod 17 písm. b) zahŕňa:

a) 1,1H-Izoftaloyl-bis(2-metylaziridín)(HX-752) (CAS 7652-64-4);

b) 2,4,6-tris(2-etyl-1-aziridinyl)-1,3,5-triazín (HX-874)(CAS 18924-91-9);

c) 1,1'-trimetyladiployl-bis(2-etylaziridín) (HX-877) (CAS 71463-62-2);

18. propylénimín (2-metylaziridín) (CAS 75-55-8);

19. práškový oxid železitý (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) so špecifickým povrchom viac ako 250 m^2/g a s priemernou veľkosťou častíc 3,0 nm alebo menšou;

20. TEPAN (tetraetylénpentaamínakrylonitril) (CAS 68412-45-3), kyanoetylované polyamíny a ich soli;

21. TEPANOL (tetraetylénpentaamínakrylonitrilglycidol) (CAS 68412-46-4), kyanoetylované polyamíny adukované s glycidolom a ich soli;

22. TPB (trifenyl bizmut) (CAS 603-33-8);

23. TEPB (Tris (etoxyfenyl) bizmut) (CAS 90591-48-3);

g. „Prekurzory“:

Dôležité upozornenie: Vo VM 8 písm. g) sa odkazuje na uvedené „energetické materiály“ vyrobené z týchto látok.

1. BCMO (3,3 bis(chlórmetyl)oxetán) (CAS 78-71-7) (pozri tiež VM 8 písm. e) 1. bod a písm. e) 2. bod);

2. soľ dinitroazetidín-t-butylu (CAS 125735-38-8) (pozri aj VM 8 písm. a) 28. bod);

3. Deriváty 1. hexaazaisowurtzitanu vrátane HBIW (hexabenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (pozri tiež VM 8 písm. a) 4. bod) a TAIW (tetraacetylbenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 182763-60-6) (pozri tiež VM 8 písm. a) 4. bod);

4. Nepoužíva sa od roku 2013;

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7-tetraaza cyklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (pozri aj VM 8 písm. a) bod 13);

6. 1,4,5,8-tetraazadekalín (CAS 5409-42-7) (pozri aj VM 8 písm. a) 27. bod);

7. 1,3,5-trichlórbenzén (CAS 108-70-3) (pozri aj VM 8 písm. a) 23. bod);

8. 1,2,4-trihydroxybután (1,2,4-butántriol), (CAS 3068-00-6) (pozri aj VM 8 písm. e) 5. bod);

9. DADN (1,5-diacetyl-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-cyklooktán) (pozri tiež VM8 písm. a) bod 13);

h. Prášok a formy „reaktívnych materiálov“:

1. Prášok týchto materiálov s veľkosťou častice menšou ako 250 µm v ktoromkoľvek rozmere a neuvedené inde vo VM 8:

- a) hliník;
- b) niób;
- c) bór;
- d) zirkónium;
- e) horčík;
- f) titán;
- g) tantal;
- h) volfrám;
- i) molybdén alebo
- j) hafnium.

2. Formy neuvedené vo VM 3, VM 4, VM 12 alebo vo VM 16, vyrobené z práškov uvedených vo VM 8 písm. h) bod 1;

Technické poznámky:

1. „Reaktívne materiály“ sú navrhnuté tak, že vyvolávajú exotermickú reakciu len pri vysokých šmykových rýchlosťach a na použitie ako vnútorné výstelky alebo plášte hlavíc.

2. Prášok „reaktívnych materiálov“ sa vyrába napríklad procesom vysokoenergetického mletia v guľových mlynoch.

3. Formy „reaktívnych materiálov“ sa vyrábajú napríklad procesom selektívneho laserového sintrovania.

Poznámka 1: VM 8 sa nevzťahuje na nasledujúce látky, ak nie sú zlúčené alebo zmiešané s „energetickým materiálom“ uvedeným vo VM 8 písm. a) alebo s práškovými kovmi uvedenými vo VM 8 písm. c):

- a) pikrát amónny (CAS 131-74-8);
- b) čierny pušný prach;
- c) hexanitrodifenylamín (CAS 131-73-7);
- d) difluóramín (CAS 10405-27-3);
- e) nitrátový škrob (CAS 9056-38-6);
- f) dusičnan draselný (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalén;
- h) trinitroanizol;
- i) trinitronaftalén;
- j) trinitroxylén;
- k) N-pyrolidinón; 1-metyl-2-pyrolidinón (CAS 872-50-4);
- l) dioktylmaleát (CAS 142-16-5);
- m) etylhexylakrylát (CAS 103-11-7);
- n) trietylhlínik (TEA) (CAS 97-93-8), trimetylhlínik (TMA) (CAS 75-24-1) a iné pyroforické alkyly kovov a aryly lítia, sodíka a horčíka, zinku alebo bóru;
- o) nitrocelulóza (CAS 9004-70-0);

- p) nitroglycerín (alebo glyceroltrinitrát, trinitroglycerín) (NG) (CAS 55-63-0);
- q) 2,4,6-trinitrotoluén (TNT) (CAS 118-96-7);
- r) etyléndiamíndinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s) pentaerytritoltetranitrát (PETN) (CAS 78-11-5);
- t) azid olova (CAS 13424-46-9), normálny styfnát olova (CAS 15245-44-0) a zásaditý styfnát olova (CAS 12403-82-6), výbušné pušné prachy alebo zlúčeniny pušných prachov obsahujúce azidy alebo azidové komplexy;
- u) trietylénglykoldinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v) 2,4,6-trinitrorezorcinol (styfnová kyselina) (CAS 82-71-3);
- w) dietyldifenyl močovina (CAS 85-98-3); dimetyldifenyl močovina (CAS 611-92-7), metyletyldifenyl močovina [centrality];
- x) N,N-difenylmočovina (nesymetrická difenylmočovina) (CAS 603-54-3);
- y) methyl-N,N-difenylmočovina (metyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 13114-72-2);
- z) etyl-N,N-difenylmočovina (etyl nesymetrická difenylmočovina) (CAS 64544-71-4);
- aa) 2-Nitrodifenylamín (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- ab) 4-Nitrodifenylamín (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- ac) 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- ad) nitroguanidín (CAS 556-88-7) (pozri položku 1C011.d v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie).

Poznámka 2:

VM 8 sa nevzťahuje na chloristan amónny VM 8 písm. d) bod 2, NTO VM 8 písm. a) bod 18 ani katocén VM 8 písm. f) bod 4 písm. b) a látky, ktoré splňajú všetky tieto podmienky:

- a) sú špeciálne upravené a namiešané na civilné použitie v zariadeniach na výrobu plynu;

- b) ide o zlúčeninu alebo zmes s neaktívnymi termosetovými spojovacími látkami alebo zmäkčovalami a jej hmotnosť je nižšia ako 250 g;
- c) maximálne množstvo chloristanu amónneho (VM 8 písm. d) bod 2) nepresahuje 80 % hmotnosti aktívneho materiálu;
- d) obsahujú najviac 4 g NTO VM 8 písm. a) bod 18 a
- e) obsahujú najviac 1 g katocénu VM 8 písm. f) bod 4 písm. b).

VM 9. Vojenské plavidlá (hliníkové alebo podvodné), špeciálne námorné zariadenia, príslušenstvo, súčasti a iné hliníkové plavidlá:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

a. Plavidlá a súčasti:

1. Plavidlá (hliníkové alebo podvodné) špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo upravené na vojenské účely, bez ohľadu na aktuálny stav opravy alebo prevádzkové podmienky a obsahujúce alebo neobsahujúce nosné zbraňové systémy alebo opancierovanie, trupy lodí alebo ich časti na takéto plavidlá a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

2. Iné hladinové plavidlá ako plavidlá uvedené vo VM 9 písm. a) bode 1, ktoré majú na plavidlá pripojené alebo do nich zabudované:

a) automatické zbrane uvedené vo VM 1 alebo zbrane uvedené vo VM 2, VM 4, VM 12 alebo VM 19 alebo 'osadenia', či montážne miesta na zbrane kalibru 12, 7 mm alebo viac;

Technická poznámka: 'Osadenie' sa vzťahuje na uchytenie zbrane alebo zosilnenie konštrukcie na účely inštalácie zbraní.

b) systémy riadenia palby uvedené vo VM 5;

c) s obidvomi týmito vlastnosťami:

1. 'chemická, biologická, rádiologická a jadrová' ochrana (CBRN) a

2. 'zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém' určený na dekontamináciu alebo

Technické poznámky: 1. 'CBRN ochrana' je uzavretý vnútorný priestor s funkciami, ako je napríklad ochrana proti pretlaku, izolácia ventilačných systémov, obmedzený počet vetracích otvorov s filtri CBRN a obmedzený počet vchodov pre posádku so vzduchovými uzávermi.

2. 'Zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém' je systém ostrekovania morskou vodou, ktorý dokáže súčasne zvlhčovať vonkajšiu konštrukciu a paluby plavidla.

d) aktívne obranné zbraňové systémy uvedené vo VM 4 písm. b), VM 5 písm. c) alebo VM 11 písm. a), ktoré majú niektorú z týchto charakteristík:

1. 'ochrana CBRN';

2. trup plavidla a vrchná konštrukcia špeciálne navrhnutá na zníženie profilu detekovateľného radarom;

3. zariadenia na zníženie tepelného rozlíšenia (napríklad systém chladenia výfukových plynov) okrem zariadení špeciálne navrhnutých na zvýšenie celkovej účinnosti energetickej centrály alebo zníženie vplyvu na životné prostredie alebo

4. demagnetizačný systém navrhnutý na zníženie magnetických rozlišovacích znakov celého plavidla;

b. Motory a pohonné systémy špeciálne konštruované a navrhnuté na vojenské účely a ich súčasti špeciálne konštruované na vojenské účely:

1. Dieselové motory špeciálne navrhnuté a skonštruované na ponorky;

2. Elektrické motory špeciálne navrhnuté a skonštruované na ponorky, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:

a) energetický výkon väčší ako 0, 75 MW (1000 konských síl);

b) rýchly spätný chod;

c) chladenie kvapalinou a

d) úplné uzavorenie;

3. Nemagnetické dieselové motory, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:

a) energetický výkon 37, 3 kW (50 konských síl) alebo väčší a

b) nemagnetický obsah presahujúci 75 % z celkovej hmotnosti;

4. 'Pohon nezávislý na vzduchu' (AIP) špeciálne navrhnutý na ponorky;

Technická poznámka: 'Pohon nezávislý na vzduchu' (AIP) umožňuje pohonnému systému ponorených ponoriek fungovať bez prísunu atmosférického kyslíka dlhšie, ako by to

inak umožnili batérie. Na účely VM 9 písm. b) bodu 4 AIP nezahŕňajú pohonné systémy využívajúce jadrovú energiu.

c. Snímacie zariadenia používané pod vodou, špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely a ich ovládanie a súčasti špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely;

d. Protiponorkové a protitorpéдовé ochranné siete špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely;

e. Nepoužíva sa od roku 2003;

f. Zariadenia na prienik do trupov plavidiel a konektory špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely, ktoré umožňujú interakciu s externými zariadeniami plavidiel a súčasti špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely.

Poznámka: VM 9 písm. f) zahŕňa konektory na plavidlá obsahujúce jeden alebo viacero vodičov koaxiálneho alebo vlnovodného typu a zariadenia na prienik do trupov na plavidlá, ktoré sú schopné zachovať si nepriepustnosť zvonku a udržať si požadované charakteristiky v morskej hĺbke presahujúcej 100 m a konektory z optických vláken a zariadenia na prienik do trupov plavidiel z optických vláken špeciálne navrhnuté a určené na vysielanie „laserového“ lúča bez ohľadu na hĺbku. VM 9 písm. f) sa nevzťahuje na bežné pohonové hriadele a hydrodynamické zariadenia na prienik do trupov plavidiel trupov s riadenou osou.

g. Tlmičové ložiská a ich súčasti a zariadenia obsahujúce tieto ložiská špeciálne navrhnuté a skonštruované na vojenské účely, ktoré majú ktorúkolvek z týchto charakteristík:

1. plynové alebo magnetické vznášanie;
2. riadenie aktívnych rozlišovacích znakov alebo
3. riadenie potláčania vibrácií.

VM 10 „Lietadlá“, „prostriedky ľahšie ako vzduch“, „bezpilotné vzdušné prostriedky“ („UAV“), letecké motory a zariadenia „lietadiel“, súvisiace zariadenia a súčasti, špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo upravené na vojenské účely:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

a. „Lietadlá“ s posádkou, „vzdušné dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ a na ne špeciálne navrhnuté a skonštruované súčasti;

b. Nepoužíva sa od roku 2011;

c. Bezpilotné „lietadlá“ a „prostriedky ľahšie ako vzduch“ a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. „bezpilotné vzdušné prostriedky (UAV)“, diaľkovo ovládané letecké prostriedky (RPV) a samostatné programovateľné prostriedky a bezpilotné „prostriedky ľahšie ako vzduch“;
2. odpaľovacie zariadenia, vyslobodzovacie zariadenia a zariadenia pozemnej podpory;
3. zariadenia navrhnuté na velenie alebo riadenie.

d. Hnacie letecké motory a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

e. Zariadenie lietadiel zabezpečujúce doplňovanie paliva vo vzduchu špeciálne navrhnuté a skonštruované alebo upravené na nižšie uvedené účely a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. „Lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a) alebo
2. Bezpilotné „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. c).

f. ‘Pozemné zariadenia’ navrhnuté a skonštruované špeciálne na „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a) alebo letecké motory uvedené vo VM 10 písm. d);

Technická poznámka: „Pozemné zariadenia“ zahŕňajú tlakové zariadenia na doplňovanie paliva a zariadenia navrhnuté na zjednodušenie operácií vo vyhradených oblastiach.

g. Záchranné zariadenia pre osádku lietadla, bezpečnostné zariadenia a iné zariadenia na núdzový únik osádky, ktoré nie sú uvedené vo VM 10 písm. a), navrhnuté na „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a)

Poznámka: Vo VM 10 písm. g) sa nestanovujú pravidlá vzťahujúce sa na prilby osádky lietadiel, ktoré nezahŕňajú alebo nemajú podpery alebo príslušenstvo pre zariadenia uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

Dôležité upozornenie: Prilby pozri aj vo VM 13 písm. c).

h. Padáky, padákové klzáky a ďalej uvedené súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. Padáky nešpecifikované inde v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie;
2. Padákové klzáky;
3. Zariadenie špeciálne navrhnuté pre parašutistov vo veľkých výškach (napríklad obleky, špeciálne prilby, dýchacie systémy, navigačné zariadenia).

i. Zariadenie na riadené otváranie alebo automatické pilotné systémy na náklady zhadzované padákom.

Poznámka 1: VM 10 písm. a) sa nevzťahuje na „lietadlá“ a „vzdušné dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ alebo na ich varianty špeciálne skonštruované na vojenské použitie, ktoré majú všetky tieto charakteristiky:

a) nejde o bojové „lietadlá“;

b) nie sú konfigurované na vojenské účely a nie sú vybavené zariadeniami alebo príslušenstvom, ktoré je špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely a

c) sú certifikované na civilné použitie úradmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania.

Poznámka 2: VM 10 písm. d) sa nevzťahuje na:

a) letecké motory určené alebo upravené na vojenské účely, ktoré certifikovali úrady civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania na použitie v „civilných lietadlách“ alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti;

b) piestové motory alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti s výnimkou tých, ktoré sú špeciálne navrhnuté na bezpilotné vzdušné prostriedky („UAV“).

Poznámka 3: Na účely VM 10 písm. a) a VM 10 písm. d) sa špeciálne navrhnuté súčasti a súvisiace zariadenia na nevojenské „lietadlá“ alebo letecké motory upravené na vojenské účely vzťahujú len na tie vojenské súčasti a na zariadenia súvisiace s vojenskými zariadeniami, ktoré sú vyžadované na úpravu na vojenské účely.

Poznámka 4: Na účely VM 10 písm. a) vojenské použitie zahŕňa: boj, vojenský prieskum, útok, vojenský výcvik, logistickú podporu a prepravu a vysadzovanie jednotiek alebo vojenského materiálu.

Poznámka 5: VM 10 písm. a) sa nevzťahuje na „lietadlá“, ktoré splňajú všetky tieto podmienky:

a) sú prvýkrát vyrobené pred rokom 1946;

b) neobsahujú položky uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie, ak nie sú takéto položky potrebné na špecifikácie na bezpečnosť alebo letovú spôsobilosť stanovené úradmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania a

c) nenesú zbrane uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie, ak takéto zbrane nie sú nefunkčné a nie je ich možné opäť uviesť do prevádzkyschopného stavu.

VM 11 Elektronické zariadenia, „kozmické lode“ a súčasti neuvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu Európskej únie:

a. Elektronické zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské účely a špeciálne navrhnuté súčasti na ne.

Poznámka: VM 11 písm. a) zahŕňa:

- a) Elektronické prostriedky obrany a elektronické zariadenia na boj proti obrane (t. j. zariadenia určené na zavádzanie vonkajších alebo chybných signálov do radarov alebo rádiokomunikačných prijímačov alebo signálov inak prerušujúcich príjem, prevádzku a efektívnosť elektronických prijímačov nepriateľa vrátane ich prostriedkov obrany), vrátane zariadení na rušenie a odrušovanie.
- b) Elektrónky schopné zmeniť pracovné frekvencie (Frequency agile tubes).
- c) Elektronické systémy alebo zariadenia určené buď na prieskum a monitorovanie elektromagnetického spektra na vojenské spravodajstvo, na bezpečnostné účely alebo na obranu proti takému prieskumu alebo monitorovaniu.
- d) Prostriedky obrany používané pod vodou, vrátane akustických a magnetických rušiacich zariadení a lákadiel, zariadení určených na zavedenie vonkajších alebo chybných signálov do sonarových prijímačov.
- e) Zariadenia na bezpečné spracovávanie dát, zariadenia na zabezpečovanie dát a ich prenosu a bezpečnostné komunikačné zariadenia využívajúce procesy šifrovania.
- f) Zariadenia na identifikáciu, autentifikáciu a vkladanie kľúčov a zariadenia na správu, výrobu a distribúciu kľúčov.
- g) Navádzacie a navigačné zariadenia.
- h) Digitálne zariadenia na rádiovú komunikáciu využitím troposférického rozptylu.
- i) Digitálne demodulátory špeciálne navrhnuté na získavanie spravodajských informácií zachytávaním signálov.
- j) „Automatizované systémy velenia a riadenia“.

Dôležité upozornenie: Pre „software“ súvisiaci s vojenským „software-ovo“ definovaným rádiom (SDR) pozri VM 21.

- b. Zariadenia na rušenie globálnych navigačných satelitných systémov (GNSS) a špeciálne navrhnuté súčasti pre ne.**
- c. „Kozmické lode“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a súčasti „kozmických lodí“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.**

VM 12. Systémy zbraní s vysokou kinetickou energiou a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a. systémy zbraní s kinetickou energiou špeciálne navrhnuté na zničenie alebo na znemožnenie splnenia úlohy cieľa;**
- b. špeciálne navrhnuté skúšobné a hodnotiace zariadenia a skúšobné modely, vrátane diagnostických prístrojov a cieľov na dynamické skúšanie projektílov a systémov kinetickej energie.**

Dôležité upozornenie: V súvislosti so systémami zbraní, ktoré využívajú malokalibrovú muníciu alebo využívajú len chemický pohon s príslušnú muníciu pozri VM 1 až VM 4.

Poznámka 1: VM 12, ak sú špeciálne navrhnuté na zbraňové systémy kinetickej energie, zahŕňajú:

- a) pohonné odpalovacie systémy schopné zrýchliť hmotu ľahšiu ako 0,1 g na rýchlosť presahujúcu 1,6 km/s v režime jednoduchej alebo rýchlej palby;**

b) výrobu primárnej energie, elektrické obrnenie, skladovanie energie (napríklad akumulačné kondenzátory s vysokou energiou), tepelné riadenie, klimatizáciu, zariadenia na manipuláciu s palivami a elektrické rozhrania medzi napájaním energiou, zbraňami a elektrickým pohonom streleckých veží.

Dôležité upozornenie: Akumulačné kondenzátory s vysokou energiou pozri aj položku 3A001.e.2 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

c) zisťovanie cieľa, sledovanie, stopovanie, riadenie a kontrolu palby a systémy na hodnotenie škôd;

d) navádzanie na cieľ, systémy na riadenie alebo odkláňanie pohonu (bočná akcelerácia) projektílov.

Poznámka 2: VM 12 sa vzťahuje na systémy zbraní používajúce ktorýkoľvek z nasledujúcich spôsobov pohonu:

a) elektromagnetický;

b) elektroteplný;

c) plazma;

d) ľahké plyny;

e) chemický (ak sa používa v kombinácii s akýmkol'vkom z vyššie uvedených).

VM 13 Obrnené alebo ochranné zariadenia, konštrukcie a súčasti:

a. Kovové alebo nekovové pancierové pláty, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristik:

1. sú vyrobené tak, že vyhovujú požiadavkám vojenských noriem alebo špecifikácií alebo
2. sú vhodné na vojenské použitie.

Dôležité upozornenie: Ak ide o pancierovú ochranu tela, pozri VM 13 písm. d) bod 2.

b. Konštrukcie z kovových alebo nekovových materiálov alebo ich kombinácií špeciálne určené na zabezpečenie balistickej ochrany vojenských systémov a ich špeciálne navrhnuté a skonštruované súčasti.

c. Prilby vyrobené v súlade s vojenskými špecifikáciami a špeciálne navrhnuté škrupiny, vnútorné výstelky alebo vypchávky týchto prílb.

Dôležité upozornenie: Ak ide o iné súčasti alebo doplnky vojenských prílb, pozri relevantnú položku Spoločného zoznamu vojenského materiálu Európskej únie.

d. Nepriestrelná ochrana tela alebo ochranné odevy a ich súčasti:

1. mäkká pancierová ochrana tela alebo ochranné odevy vyrobené v súlade s vojenskými špecifikáciami alebo ich ekvivalentmi a ich špeciálne navrhnuté súčasti;

Dôležité upozornenie: Na účely VM 13 písm. d) bod 1 zahŕňajú vojenské špecifikácie, prinajmenšom špecifikácie ochrany proti šrapnelom.

2. pevná pancierová ochrana tela poskytujúca balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0101.06, júl 2008) alebo vyšej alebo ochranu porovnateľnej úrovne podľa vnútrostátnych nariem.

Poznámka 1: VM 13 písm. b) zahŕňa materiály špeciálne navrhnuté na výrobu výbušného reaktívneho pancierovania alebo na výstavbu vojenských krytov.

Poznámka 2: VM 13 písm. c) sa nevzťahuje na bežné oceľové prilby ani upravené alebo navrhnuté tak, že môžu niesť akýkoľvek typ doplnkového zariadenia alebo ním sú priamo vybavené.

Poznámka 3: VM 13 písm. c) a d) sa nevzťahujú na prilby, nepriestrelnú ochranu tela alebo ochranné odevy, ktorými je užívateľ vybavený na svoju vlastnú osobnú ochranu.

Poznámka 4: VM 13 sa pri prilbách špeciálne navrhnutých pre personál, ktorý zneškodňuje bomby, vzťahuje len na tie prilby, ktoré sú špeciálne navrhnuté na vojenské účely.

Dôležité upozornenie 1: Pozri tiež položku 1A005 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

Dôležité upozornenie 2: Pri „vláknitých alebo vláknových materiáloch“ používaných na výrobu pancierových častí na telo a prílb pozri položku 1C010 v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

VM 14. 'Špecializované zariadenia na vojenský výcvik' alebo na simuláciu vojenských scenárov, simulátory špeciálne navrhnuté na výcvik s akoukoľvek strelnou zbraňou alebo zbraňou uvedenou vo VM 1 alebo VM 2 a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

Technická poznámka: Výraz 'špecializované zariadenia na vojenský výcvik' zahŕňa vojenské druhy trenažérov na útoky, operačné letecké trenažéry, trenažéry radarového zameriavania, generátory radarových cieľov, zariadenia na delostrelecký výcvik, trenažéry boja proti ponorkám, letecké simulátory (vrátane odstredivých zariadení na výcvik pilotov/kozmonautov), radarové trenažéry, trenažéry leteckých prístrojov, trenažéry navigácie a odpaľovania riadených striel, zariadenia na zachytenie cieľa, bezpilotné „lietadlo“, cvičiteľov vyzbrojovania, trenažéry bezpilotných „lietadiel“, mobilné výcvikové jednotky a výcvikové zariadenia pozemných vojenských operácií.

Poznámka 1: VM 14 zahŕňa systémy tvorby obrazu a interaktívnych prostredí simulačného zariadenia špeciálne navrhnuté alebo upraveného na vojenské účely.

Poznámka 2: VM 14 sa nevzťahuje na zariadenia, ktoré sú špeciálne navrhnuté na výcvik používania loveckých alebo športových zbraní.

VM 15 Zobrazovacie alebo obranné zariadenia, špeciálne navrhnuté na vojenské účely a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

- a. zariadenia na záznam a spracovanie obrazu;
- b. kamery, fotografické zariadenia a zariadenia na spracovanie filmov;
- c. zariadenia na zjasnenie obrazu;
- d. zariadenia na infračervené alebo tepelné zobrazovanie;

- e. zobrazovacie zariadenia radarových snímačov;
- f. obranné a protiobranné zariadenia zariadení uvedených vo VM 15 písm. a) až e).

Poznámka 1: VM 15 písm. f) zahŕňa zariadenia, ktoré sú určené na narušovanie prevádzky alebo účinnosti vojenských zobrazovacích systémov alebo na minimalizovanie takýchto rušivých účinkov.

Poznámka 2: VM 15 sa nevzťahuje na „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“ alebo zariadenie špeciálne navrhnuté na zabudovanie „elektrónok na zjasnenie obrazu prvej generácie“.

Dôležité upozornenie 1: V súvislosti s klasifikáciou zameriavacích zariadení na zbrane, ktoré obsahujú „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“ pozri VM 1, VM 2 a VM 5 písm. a).

Dôležité upozornenie 2: Pozri tiež položky 6A002.a.2 a 6A002.b v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

VM 16 Výkovky, odliatky a iné nedokončené výrobky, ktoré sú špeciálne navrhnuté na položky špecifikované prostredníctvom VM 1 až VM 4, VM 6, VM 9, VM 10, VM 12 alebo VM 19.

Poznámka: VM 16 sa vzťahuje na nedokončené výrobky, ak sa dajú identifikovať na základe zloženia materiálu, geometrie alebo funkcie.

VM 17 Rozličné zariadenia, materiály a ‚knižnice‘ a ich špeciálne určené súčasti:

a. Prístroje na potápanie a prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:

1. samostatné prístroje na potápanie s opakovaným vdychovaním, prístroje s uzavoreným alebo polouzavoreným obvodom;

2. prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté na použitie s prístrojmi na potápanie špecifikovanými vo VM 17 písm. a) bode 1.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položku 8A002.q. v Zozname položiek dvojakého použitia Európskej únie.

b. Stavebné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

c. Príslušenstvo, nátery, opláštenia a úpravy na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

d. Zariadenia pre terénnych technikov a špecialistov špeciálne navrhnuté na používanie v bojových zónach;

e. „Roboty“, ovládače „robotov“ a „koncové efektory“ „robotov“, ktoré sa vyznačujú niektorou z nasledujúcich charakteristík:

1. sú špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

2. obsahujú prostriedky ochrany hydraulických vedení pred externe spôsobeným prerazením balistickými úlomkami (napríklad zahrnutím samotesniaceho vedenia) a sú

navrhnuté na používanie hydraulických kvapalín s bodom vzplanutia vyšším ako 839 K (566 °C) alebo

3. sú špeciálne navrhnuté alebo označené na prevádzku v prostredí s elektromagnetickými pulzmi (EMP).

Technická poznámka: Elektromagnetické impulzy sa nevzťahujú na neúmyselnú interferenciu spôsobenú elektromagnetickým žiareniom z nedalekých zariadení (napríklad strojových zariadení, prístrojov alebo elektronických zariadení) alebo bleskom.

f. „Knižnice“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely so systémami, zariadeniami alebo súčasťami uvedenými v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

g. Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu, vrátane „jadrových reaktorov“, špeciálne navrhnutých na vojenské účely a ich súčasti špeciálne určené alebo upravené na vojenské účely;

h. Zariadenia a materiál, s náterom alebo úpravou na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské účely, iné ako tie, ktoré sú uvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu Európskej únie;

i. Simulačné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské „jadrové reaktory“;

j. Pojazdné opravárenské dielne špeciálne navrhnuté alebo upravené na údržbu vojenských zariadení;

k. Polné generátory špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely;

l. Kombinované konténery ISO alebo odnímateľné karosérie vozidiel (t. j. vymeniteľné nadstavby), špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské účely;

m. Trajekty, iné ako tie, ktoré sú uvedené v iných položkách Spoločného zoznamu vojenského materiálu Európskej únie, mosty a pontóny špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

n. Skúšobné modely špeciálne navrhnuté na „vývoj“ položiek, ktoré sú kontrolované prostredníctvom VM 4, VM 6, VM 9 alebo VM 10;

o. Vybavenie na ochranu pred „laserom“ (napríklad ochrana očí a senzorov), špeciálne navrhnuté na vojenské účely;

p. „palivové články“ iné ako články uvedené inde v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.

Technické poznámky:

1. Nepoužíva sa od roku 2014.

2. Na účely VM 17 znamená „upravené“ štrukturálne, mechanické, elektrické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné položky, ktorá je špeciálne navrhnutá na vojenské účely.

VM 18 'Výrobné' zariadenia a súčasti:

a. špeciálne navrhnuté alebo upravené 'výrobné' zariadenia na 'výrobu' výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie a ich špeciálne navrhnuté súčasti;

b. špeciálne navrhnuté zariadenia na environmentálne skúšky a ich špeciálne navrhnuté vybavenie na certifikáciu, kvalifikáciu alebo skúšanie výrobkov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

Technická poznámka: Na účely VM 18 zahŕňa pojemy 'výroba' konštrukciu, posúdenie, výrobu, skúšanie a kontrolu.

Poznámka: VM 18 písm. a) a VM 18 písm. b) zahŕňajú tieto zariadenia:

a) kontinuálne nitrátori;

b) prístroje na testovanie v odstredivkách alebo zariadenia, ktoré sa vyznačujú niektorými z týchto charakteristík sú:

1. poháňané motorom alebo motormi s celkovým menovitým výkonom väčším ako 298 kW (400 konských síl);

2. schopné niesť užitočné zaťaženie 113 kg alebo viac alebo

3. schopné vyvíjať odstredivé zrýchlenie 8 g alebo viac na užitočné zaťaženie 91 kg alebo viac;

c) dehydratačné lisy;

d) závitovkové lisy špeciálne navrhnuté alebo upravené na lisovanie vojenských „výbušní“;

e) rezacie stroje na rezanie lisovaných „propelentov“ na požadovanú veľkosť;

f) dražovacie bubny s priemerom 1, 85 m alebo väčším a s kapacitou výrobkov nad 227 kg;

g) kontinuálne miešačky na pevné „propelenty“;

h) prúdové mlyny na drvenie a mletie prísad na vojenské „výbušniny“;

i) zariadenia na zabezpečenie sféricity a jednotnej veľkosti častíc v kovových práškoch uvedených vo VM 8 písm. c) bode 8;

j) konvekčné prúdové konvertory na konverziu materiálov uvedených vo VM 8 písm. c) bode 3.

VM 19 Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), súvisiace alebo obranné zariadenia a skúšobné modely a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

a. „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na zničenie alebo znemožnenie splnenia úlohy;

b. systémy s vyžarovaním častíc, ktoré sú schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy;

c. systémy s vysokou rádiovfrekvenciou (RF) schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy;

d. zariadenia špeciálne navrhnuté na odhalovanie alebo identifikovanie systémov alebo na obranu pred systémami, ktoré sú uvedené vo VM 19 písm. a) až VM 19 písm. c);

e. modely fyzických skúšok systémov, zariadení a súčastí, ktoré sú uvedené vo VM 19;

f. „laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na spôsobenie trvalého oslepnutia nevylepšeného videnia, t. j. obnažené oči alebo oči s korekčnými pomôckami.

Poznámka 1: Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), ktoré sú kontrolované prostredníctvom VM 19 zahrňujú systémy, ktorých schopnosť je odvodená z riadeného uplatňovania týchto položiek:

- a) „lasery“ s dostatočnou výkonnosťou na ničenie podobné účinkom konvenčnej munície;
- b) urýchľovače častíc, ktoré vysielajú lúč nabitých alebo neutrálnych častíc s deštruktívou silou;
- c) vysielače rádiovrekvenčných lúčov vysokej pulznej sily alebo vysokej priemernej sily, ktoré vytvárajú polia s dostatočnou intenzitou na zneškodnenie elektronických obvodov vzdialeného cieľa.

Poznámka 2: VM 19 zahŕňa tieto položky, ak sú špeciálne navrhnuté na systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW):

- a) zariadenia na výrobu primárnej energie, skladovanie energie, rozvod, úpravu energie alebo na manipuláciu s palivami;
- b) systémy na zameranie a sledovanie cieľa;
- c) systémy schopné vyhodnotiť poškodenie cieľa, zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy;
- d) zariadenia na manipulovanie s lúčom, jeho rozširovanie alebo zameriavanie;
- e) zariadenia so schopnosťou rýchleho otáčania vyžarujúceho lúča na operácie s viacerými cieľmi;
- f) prispôsobiteľné zariadenia na optické a fázové združovanie;
- g) prúdové injektori na negatívne vodíkové iónové lúče;
- h) súčiastky urýchľovačov „určené na vesmírne použitie“;
- i) zariadenia na zužovanie negatívnych iónových lúčov;
- j) zariadenia na kontrolu a otáčanie vysokoenergetických iónových lúčov;
- k) fólie na neutralizovanie lúčov negatívnych vodíkových izotopov „určené na vesmírne použitie“.

VM 20 Kryogénne a „supravodivé“ zariadenia a špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo na tieto zariadenia:

a. Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo konfigurované tak, že sú inštalované vo vozidlách na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie schopné prevádzky počas pohybu a vytvárať alebo udržiavať teploty pod 103 K (-170 °C);

Poznámka: VM 20 písm. a) zahŕňa mobilné systémy obsahujúce alebo využívajúce príslušenstvo alebo súčasti vyrobené z nekovových alebo neelektrických vodivých materiálov ako napríklad plasty alebo materiály s epoxidovou impregnáciou.

b. „Supravodivé“ elektrické zariadenia (rotačné stroje a transformátory) špeciálne navrhnuté alebo konfigurované na inštaláciu do vozidiel na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie a schopné prevádzky počas pohybu.

Poznámka: VM 20 písm. b) sa nevzťahuje na homopolárne hybridné generátory s priamym prúdom, ktoré majú jednopólové armatúry bežného kovu, ktoré sa otáčajú v magnetickom poli vytvorenom supravodivým vinutím za predpokladu, že tieto supravodivé vinutia sú jedinou supravodivou súčasťou generátora.

VM 21 „Software“

a. „Software“ osobitne navrhnutý alebo upravený na:

1. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu zariadení uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie;
2. „vývoj“ alebo „výrobu“ materiálov uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie;
3. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu „software-u“ uvedeného v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

b. Špecifický „software“ okrem „softwaru“ uvedeného vo VM 21 písm. a):

1. „Software“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na modelovanie, simulovanie alebo vyhodnocovanie vojenských zbraňových systémov;
2. „Software“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na modelovanie alebo simulovanie scenárov vojenských operácií;
3. „Software“ na určovanie účinkov konvenčných, jadrových, chemických alebo biologických zbraní;
4. „Software“ špeciálne navrhnutý na vojenské účely a špeciálne navrhnutý na aplikácie systémov velenia, riadenia, spojenia a informácií (C^3I) alebo velenia, riadenia, spojenia, počítačov a informácií (C^4I).

c. „Software“ neuvedený vo VM 21 písm. a) alebo VM 21 písm. b), špeciálne navrhnutý alebo pozmenený tak, že umožňuje zariadeniam, ktorí nie sú uvedené v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie, vykonávať vojenské funkcie zariadení uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

VM 22 „Technológia“

a. „Technológia“ iná ako uvedená vo VM 22 písm. b), ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

b. „Technológia“:

1. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na projektovanie kompletných zariadení na výrobu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie, montáž súčastí do týchto zariadení a ich prevádzku, údržbu a opravy, aj keď súčasti takýchto výrobných zariadení nie sú špecifikované;

2. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“ a „výrobu“ ručných zbraní, aj keď sa používa len na reprodukcie starožitných ručných zbraní;

3. Nepoužíva sa od roku 2013.

Dôležité upozornenie: pozri položku VM 22 písm. a) na „technológiu“, ktorá sa predtým špecifikovala v položke VM 22 písm. b) bude 3.

4. Nepoužíva sa od roku 2013.

Dôležité upozornenie: pozri položku VM 22 písm. a) na „technológiu“, ktorá sa predtým špecifikovala v položke VM 22 písm. b) bude 4.

5. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ výlučne na zavádzanie „biokatalyzátorov“ uvedených vo VM 7 písm. i) bode 1 do vojenských nosičov látok alebo vojenského materiálu.

Poznámka 1: „Technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie zostáva pod kontrolou, i keď sa vzťahuje na akúkoľvek položku, ktorá nie je uvedená v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie.

Poznámka 2: VM 22 sa nevzťahuje na:

a) „technológiu“, ktorá je minimom potrebným na montáž, prevádzku, údržbu (kontrolu) alebo opravu tých položiek, ktoré nie sú kontrolované alebo ktorých vývoz sa povolil;

b) „technológiu“, ktorá je vo „verejnej sfére“, „základným vedeckým výskumom“ alebo minimom potrebných informácií na uplatňovanie patentov;

c) „technológiu“ na magnetickú indukciu, ktorá slúži na nepretržitý pohon vozidiel civilnej prepravy.